

יום ד', ג' ב תשס"ד (25 בפברואר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

מספר מלים בקשר לאותנטיות ההיסטורית של סיפור הפסיון [מאחר שנקודה זו מועלית אין ספור פעמים בידי מל גיבסון ומגיניו.] **אין עדויות מכלי ראשון על**

מה שבדיוק קרה באותם ימים. האירועים התרחשו בתקופת שלטונו של הקיסר הרומאי **טיבריוס**, בעשור השלישי של המאה הראשונה לספירה. התקופה הצטיינה בחוסר יציבות ואי שקט. היו הרבה "תאקלים" על הרקע של ניסיונות חוזרים של הרומאים להציב את פסל הקיסר בבית המקדש ולשדוד חלק או את כל האוצרות שהיו שם. **פונטיוס פילטוס**, הנציב הרומאי, לא הצטיין בעדינות יתר ביחסו לאוכלוסייה המקומית ולא השתמש בכפפות של משי לאכיפת עול המיסים הכבד, שגרם להרבה מורת רוח. ספרי הספר הנוצרי המתארים את ארועי התקופה לא נכתבו בידי אנשים שחיו באותם זמנים. התיאורים השונים המובאים מפיהם של השליחים המקוריים של ישוע סופרו בעל פה למאמינים. במשך תקופה של 50 שנה ויותר, ה"בשורה" של ישוע, כפי שנמסרה לשליחיו, הופצה מפה לאוזן - מעין "תורה שבעל פה". כשהדברים הועלו על הכתב, היה זה אחרי חורבן הבית, במהלך הרבע האחרון של המאה הראשונה לספירה. המקורות שעמדו לרשותם של כותבי ספרים אלה, **שלא היו בעצמם עדים לארועים אותם הם מתארים**, היו לפיכך גירסאות של סיפורים בעל פה שעברו מדור לדור - "טלפון שבור". על מנת להקנות ביסוס "היסטורי" לתיאורי ספר הנוצרים של הארועים המופיעים בסיפורי הפסיון, **מקובל להיסתמך** על שני מקורות היסטוריים "בלתי תלויים" - **יוסף בן מתתיהו** (יוספוס פלאביוס) ו**טאקיטוס**, היסטוריון רומאי מסוף המאה הראשונה וראשית המאה השנייה לספירה. שני האישים האלה נולדו שנים לא מעטות אחרי צליבתו של ישוע - **יוספוס** בשנת 37 לספירה ו**טאקיטוס** בשנת 56 לספירה - כך שגם הם לא יכלו להיות עדי ראיה. יוסף בן מתתיהו פירסם את "קדמוניות היהודים" בשנת 93 לספירה וטאקיטוס כתב את ההיסטוריה (Annals) שלו בערך בשנת 115 לספירה. זה קצת מוגזם לפיכך לראות בהם מקורות "בלתי תלויים". יותר מתקבל על הדעת שהם שאבו את הידע שלהם מאותם המקורות ששימשו את כותבי הספר הנוצרי.

בכתבי טאקיטוס יש בסה"כ משפט אחד המזכיר את צליבתו של ישוע. נאמר בו ש"**כריסטוס נענש בצורה האכזרית ביותר בידי אחד מנציבינו [פילטוס] בתקופת שלטונו של [הקיסר] טיבריוס**". אין שום איזכור ולו ברמז על תפקיד כלשהו שהיהודים מילאו בפרשה. גם קצת קשה להסיק מהמשפט הבודד הזה על נכונותו או אי נכונותו של סיפור הפסיון.

אצל פלאוויוס, ב"קדמוניות היהודים", מופיע קטע בו נאמר "**הוא היה המשיח**" (כריסט - ביוונית, משיח), ו**פילטוס דן אותו למוות בצליבה לבקשת האנשים החשובים בינינו**... זה נשמע קצת יותר דומה למה שמסופר בספר הנוצרים. אבל הקטע הזה חשוד כי, כפי שצויין ע"י הרבה חוקרים, לא מתקבל על הדעת שיהודי, בשלהי המאה הראשונה לספירה, יכתוב ש"ישוע היה המשיח". ככלות הכל זה היה עיקרה של המחלוקת בין היהדות והנצרות. עבודות מחקר לאין ספור נעשו וכמעט כולם בדעה שזו השתלה מאוחרת - הפעם הראשונה בה יש התייחסות לקטע הזה אצל סופרים נוצרים היא באמצע המאה הרביעית לספירה, אחרי שהנצרות הפכה להיות דת המדינה של האימפריה הרומית. סופרים נוצרים מתקופות יותר מוקדמות, מהמאות ה-2 וה-3 לספירה, אינם מזכירים את הקטע הזה. ניתן לאמר לפיכך שהאותנטיות

"כי לא יטוש ה' עמו, ונחלתו לא יעזוב." [תהלים צ"ד 14]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **רביעי**

בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל

יום ד', ג' ב תשס"ד (25 בפברואר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

ההיסטורית של סיפור הפסיון בספר הנוצרים, היא, במקרה הטוב, בערבון מוגבל.
[http://www.faz.co.il/story_1768]

"כי לא יטוש ה' עמו, ונחלתו לא יעזוב." [תהלים צ"ד 14]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום רביעי

בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל